

CYWILIZACJA HELLENÓW – LEKCJA POWTÓRZENIOWA

1. Daty – Uzupełnij tabelę

	Pierwsza olimpiada
	Reformy Solona
	Reformy Klejstenesa
	Bitwa pod Maratonem
	Bitwy pod Termopilami i Salaminą
	Bitwa pod Platejami
	Wojna peloponeska
	Bitwa pod Cheroneą
	Wyprawa Aleksandra Wielkiego przeciwko Persji
	Śmierć Aleksandra Wielkiego i początek epoki hellenizmu.

2. Postacie starożytnej Grecji – uzupełnij tabelę

	Reformator ateński z początku VI w p.n.e. Podzielił społeczeństwo ateńskie na 4 grupy ze względu na posiadany majątek i uzależnił obowiązki oraz prawa od przynależności do danej grupy.
	Reformator ateński z końca VI w. p.n.e. Jego reformy zapoczątkowały ustrój demokratyczny w Atenach.
	Reformator ateński z V w. p.n.e. Strateg, za jego rządów rozwinął się ustrój demokratyczny.
	Tyran, który sprawował rządy w Atenach w latach 561 – 527 p.n.e.
	Dowodził wojskami Aten w bitwie pod Maratonem.
	Król Sparty. Dowodził wojskami greckimi w bitwie w wąwozie Termopile gdzie zginął. Synonim waleczności i bohaterstwa.
	Dowodził flotą grecką w bitwie pod Salaminą. Pokonał Persów
	Król Sparty. Dowodził armią grecką w bitwie pod Platejami. Pokonał Persów.
	Król Macedonii, który w IV w. p.n.e. podporządkował sobie całą Grecję.
	Władca Macedonii, który podbił Persję i stworzył największe imperium starożytności
	Filozof, który uważał, że świat powstał z wody.
	Filozof, który uważał, że świat powstał z ognia.
	Filozof, który uważał, że świat zbudowany jest z atomów.
	<i>Wiem, że nic nie wiem.</i> Uważał, że istnieje obiektywna prawda i bezwzględne dobro.
	Filozof, który był uczniem Sokratesa. Uważał, że świat jest jedynie odbiciem świata idei. Twórca szkoły w Gaju Akademos
	Filozof będący uczniem Platona. Nauczyciel Aleksandra Wielkiego. Podzielił filozofię na nauki.

	Pisarz – Napisał „ <i>Iliadę</i> ” i „ <i>Odyseję</i> ”; twórca epiki.
	Ojciec historiografii greckiej – napisał „ <i>Dzieje</i> ” – historię wojen grecko – perskich.
	Pierwszy historyk; napisał „ <i>Wojnę peloponeską</i> ”.
	Tragediopisarz grecki.
	Tragediopisarz grecki.
	Tragediopisarz grecki
	Autor komedii greckiej
	Rzeźbiarz. Wyrzeźbił rzeźby na Akropolu ateńskim np. <i>Atenę Partenos</i> oraz posąg <i>Zeusa</i> w Olimpii – jeden z 7 cudów świata starożytnego.
	Rzeźbiarz, który jest autorem <i>Dyskobola</i>
	Rzeźbiarz, który wprowadził zasady harmonii. Postacie, które wyrzeźbił cechuje idealna proporcja.

3. Pojęcia – nowe słowa, które poznaliśmy.

	ustrój, w którym władzę sprawuje niewielka grupa ludzi wywodzących się najczęściej spośród arystokracji rodowej lub majątkowej
	rządy ludu (demos – lud, krateo – rządzić) ustrój, w którym władzę sprawują obywatele
	ustrój, w którym władzę sprawuje człowiek nie mający ku temu żadnych podstaw prawnych
	greckie miasto – państwo wraz z przylegającymi obszarami; wspólnota polityczna, religijna i ekonomiczna
	rada starców w starożytnej Sparcie składająca się z 28 gerontów (starców powyżej 28 roku życia) oraz z 2 królów
	urzędnik w starożytnej Sparcie powoływany na rok przez Zgromadzenie Ludowe.
	najważniejszy urzędnik w starożytnych Atenach, powoływany na rok przez Zgromadzenie Ludowe;
	rada ateńska, w skład której wchodziłi byli archonci.
	dowódca wojskowy w starożytnych Atenach
	centralny plac polis greckiej; zgromadzenie obywateli polis
	sąd skorupkowy; w starożytnych Atenach sąd mający na celu usunięcie z kraju obywatela podejrzanego o dążenie do przejęcia władzy (tyranii)
	najbiedniejsza warstwa społeczeństwa ateńskiego; mogli brać udział w obradach Zgromadzenie. Podczas wojny służyli na okrętach.
	trójrzędowiec – galera ateńska poruszana 3 rzędami wiosł
	szyk bojowy armii greckiej
	ciężkozbrojny piechur grecki
	okres w dziejach Grecji i krajów Bliskiego Wschodu od połowy IV do końca I w. p.n.e., który charakteryzował się szerokim rozprzestrzenieniem się terytorialnym kultury greckiej, która po zetknięciu się z kulturami Wschodu uległa przeobrażeniom (tworząc kulturę hellenistyczną)

4. Rozwiąż zadania na mapie:

- Napisz nazwy: Półwysep Bałkański, Macedonia, Tracja, Azja Mniejsza, Morze Kreteńskie, Morze Jońskie, Morze Egejskie.
- Znajdź na mapie i podkreśl nazwy: Ateny, Sparta, Góra Olimp, Olimpia
- Zaznacz na mapie miejsca bitew: Maraton, Wąwóz Termopile, Salamina, Plateje

5. Przypomnij sobie:

- Jaki wpływ miało środowisko geograficzne na rozwój państw greckich?
- Na jakie warstwy dzieliło się społeczeństwo polis Sparty? Jak w Sparcie wychowywano młodzież?
- W jaki sposób żyli starożytni Grecy? Jak spędzali czas wolny?
- Scharakteryzuj ustrój oligarchiczny Sparty i demokratyczny Aten. Jakie były najważniejsze organy władzy, jak je wybierano i jakie miały uprawnienia?
- Jakie były przyczyny, przebieg i skutki wojen Greków z Persami?
- Filozofię grecką – najważniejszych filozofów i ich poglądy.
- Religię grecką – cechy religii, najważniejszych bogów i czym się opiekowali, w jaki sposób Grecy oddawali im cześć?
- Kulturę grecką – gatunki literackie, architekturę – cechy architektury greckiej, porządki architektoniczne, wygląd świątyni, rzeźbę – cechy rzeźby greckiej, najważniejszych rzeźbiarzy i ich dzieła.
- Imperium Aleksandra Wielkiego – jak powstało, w jaki sposób zostało zorganizowane, co się z nim stało po śmierci Aleksandra, jakie są cechy kultury hellenistycznej i jakie znasz przykłady tej kultury?

Ustrój oligarchiczny SPARTY

Rządy spoczywały w rękach _____
w którym wieku się wykształcił? _____
Kto wprowadził ten ustrój? _____

Organy władzy:

▪ 2 królów

- Czym się zajmowali?

➤ _____
➤ _____

▪ Geruzja - _____

- kto w niej zasiadał? _____
- ile lat musieli mieć geronci? _____
- na ile lat wybierano gerontów? _____
- jakie miała uprawnienia?

➤ _____
➤ _____
➤ _____

▪ Zgromadzenie Ludowe

- kto w nim brał udział? _____
- w jaki sposób głosowało? _____
- jakie miało uprawnienia?

➤ _____
➤ _____

▪ 5 eforów

- ile trwała ich kadencja? _____
- kto ich wybierał? _____
- czym się zajmowali? _____

Ustrój demokratyczny ATEN

Rządy spoczywały w rękach _____
W którym wieku się wykształcił? _____
Kto wprowadził ustrój demokratyczny w Atenach?

Organy władzy:

▪ Zgromadzenie Ludowe

- kto w nim brał udział? _____
- jakie miało kompetencje?

➤ _____
➤ _____
➤ _____
➤ _____

▪ Rada Pięciuset

- czym się zajmowała?

➤ _____
➤ _____
➤ _____

▪ Kolegium strategów –

- ilu ich było? _____
- czym się zajmowali?

➤ _____
➤ _____

▪ Sądy przysięgłych – zajmowały się sądeniem przestępstw i rozstrzyganiem sporów

▪ Archonci -

- kto ich wybierał? _____
- ile trwała ich kadencja? _____
- czym się zajmowali? _____
- po zakończeniu kadencji zasiadali w _____

▪ Ostracyzm to _____

